

Nr 116.

Ankom till Riksdagens kansli den 16 maj 1911 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af den kronan såsom ägare af förra öfverstebostället Öresten i Älfsborgs län tillkommande vattenrätt i Slottsån m. m.

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 10 mars 1911 aflåten, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad proposition, nr 209, har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva,

att den kronan såsom ägare af förra öfverstebostället Öresten i Örby och Berghems socknar i Älfsborgs län tillkommande rätt till grund och vatten i Slottsån jämte det utmål af egendomens mark, som för vattenkraftens utnyttjande kan finnas erforderligt, dock högst omkring 15 hektar 97 ar, med å det försålda området tilläfventyrs befintliga kronan tillhöriga vattenverk och byggnader må till staden Borås försäljas mot en köpeskillning, som skall på stadens bekostnad bestämmas af tre gode män, af hvilka hvardera parten väljer en samt den tredje utses af domaren i orten, dock att löseskillingen i hvad den afser vattenrätten icke må sättas under ett belopp af 84,415 kronor samt, såvidt den afser utmålet med byggnader och vattenverk, icke må bestämmas till lägre belopp än 8,559 kronor 20 öre; skolande i öfrigt för försäljningen såsom villkor gälla:

att köpeskillingen erlägges vid tillträdet och af staden inbetalas till Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet;

Bihang till Riksd. prot. 1911. 8 Saml. 55 Häft. (Nr 116—117.)

att det försålda området jämte vattenrätten få af staden tillträdas den 14 mars 1913 eller dessförinnan å tid, hvarom staden kan med vederbörande arrendator öfverenskomma;

att staden förbinder sig att, där så påfordras, i gränsen mellan det försålda området och Örestens ägor upprätta och för framtiden underhålla lämpligt stängsel;

att vid uppförande af dammar för vattenkraftens utnyttjande inrättas för virkesflottning erforderliga rännor och att i öfrigt hinder för sådan flottning i Slottsån icke lägges;

att staden skall vara skyldig att i enlighet med af Kungl. Maj:ts befallningshafvande lämnade närmare föreskrifter på egen bekostnad omlägga de vägar, hvilka skära gränserna för det utmål, som kan komma att åt staden utläggas, så att vägarna om möjligt dragas utom nämnda utmål;

att innehafvaren af egendomen Öresten tillförsäkras rätt att, utan hinder af blifvande anläggningar i Slottsån, uti nämnda å samt i den afloppskanal, som vid en blifvande kraftstation kan komma att anläggas, vattna å egendomen varande kreatur, hvarjämte det skall åligga staden att för kreaturens skyddande vid ån och kanalen uppföra lämpliga hägnader;

att staden förbinder sig att från den eller de kraftanläggningar, som kunna varda af staden anlagda uti Slottsån till samma pris och på samma villkor, som gälla för öfriga abonnenter af elektrisk kraft från stadens anläggningar, ej mindre tillhandahålla kronan såsom ägare af egendomen Öresten elektrisk energi intill ett kraftbelopp af 30 kilowatt, mätta vid kraftstationens vägg, än äfven medgifva kronan rätt att utan ersättning öfver de försålda områdena framdraga elektriska ledningar för öfverförande af ifrågavarande kraftbelopp; samt

att staden ensam vidkännes de med området afskiljande och lagfart å detsamma förenade kostnader.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för framställningen, tillåter sig utskottet att hänvisa till det vid propositionen fogade utdraget af statsrådsprotokollet.

Utskottet.

Nu föreliggande framställning afser afyttrande af ett kronan tillhörigt vattenfall, något som utskottet, i öfverensstämmelse med departementschefens till statsrådsprotokollet uttalade uppfattning, anser endast i särskilda undantagsfall böra kunna ifrågakomma. Då emellertid enligt hvad utredningen i ärendet gifver vid handen nu ifrågavarande vattenfall icke lämpligen kan omedelbart utnyttjas för något statens eget

ändamål, hvadan fallet, om det ej upplåtes till exploaterande af annan, skulle på obestämd tid förblifva oanvänt, har utskottet, i synnerhet som fallet genom den föreslagna upplåtelsen skulle komma att tjäna ett beaktansvärdt allmänt ändamål, funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts förevarande framställning. På grund häraf och då utskottet ej har något att erinra vare sig emot minimibeloppet af löseskillingen eller emot upplåtelsevillkoren i öfrigt, hemställer utskottet,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 16 maj 1911.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.